

Abstrakt

Tato práce se zabývá velmi rozšířeným trendem v současném britském a irském divadle – monologickými hrami. Jedním z důvodů vysoké obliby této úsporné dramatické formy je skutečnost, že monolog již svou podstatou představuje značnou výzvu pro všechny zúčastněné – dramatiky, herce, ale hlavně pro diváky. Hry využívající různé varianty monologu jsou dnes ve Velké Británii a Irsku tak rozšířené, že jen málo teatrologů se odvážilo tímto fenoménem systematicky zabývat. Největším problémem je otázka výběru vhodné metody, kterou by současný boom monologických her mohl být efektivně uchopen. Vzhledem k zásadní roli, kterou v monologických hrách hraje publikum, jež je v monolozích jediným partnerem pro osamělé protagonisty stojící na jevišti, se tato práce zaměřuje na to, jak jednotlivé varianty využití monologu zapojují diváky do hry. Pomocí systematického rámce, který vychází z jednotlivých typů nejčastějšího využití monologu, tato práce zkoumá, jaký mají jednotlivé strategie použité britskými a irskými dramatiky vliv na aktivní komunikaci s diváky. Prvním typem her, jimiž se zabývá tato práce, jsou monologické hry, v nichž jeden herec či herečka představují jednu postavu. Druhým typem jsou hry, ve kterých herec či herečka hraje více postav. Dále se pak práce věnuje velmi nezvyklým hrám, které používají monolog k introspekci vědomí i podvědomí postav. V tomto typu her herci představují různé varianty sebe sama a diváci mají možnost nahlédnout do jejich rozporuplného vnitřního světa. Následně se práce věnuje využití monologů v dokumentárním dramatu, kde herci přestavují postavy mající předobraz v reálném světě a fenoménu autobiografických monologických her, kde herce nahrazuje sám autor. Posledním typem jsou monologické hry pro dva či tři herce, kteří se svými samostatnými monology obražejí přímo na diváky místo toho, aby komunicovali mezi sebou. Ať už se jedná o kteroukoli z výše zmíněných variant využití monologu, základem úspěchu tohoto typu divadla je vždy aktivní zapojení diváků do hry. Přestože podle některých kritiků současná obliba monologů svědčí o obavách z nefunkčnosti divadla jako prostředku komunikace, monologické hry naopak tuto schopnost zdůrazňují, jelikož při představení dochází k osobní komunikaci mezi diváky a herci.